

Collegebesluit

Onderwerp: Consultatiedocument inkoop Beschermd Wonen
BBV nr: 2014/271812

1. Inleiding

De raad heeft vanaf 2012 de kaders voor de transitie van het sociaal domein vastgesteld. In de nota 'Transitie sociaal domein'¹ zijn de uitgangspunten en leidende patronen voor het transitieproces beschreven. Een verdere uitwerking van het transitieproces sociaal domein staat beschreven in de begin 2013 vastgestelde nota 'Samen voor elkaar: op weg naar een nieuwe sociale infrastructuur in Haarlem'². Hierin hebben wij de clusters benoemd waarbinnen de implementatie van de transitie van het gehele sociaal domein zal plaatsvinden.

Vervolgens heeft de raad in januari 2014 de transitienota specialistische ondersteuning en de beleidskaders Jeugd, Awbz³, Hulp bij het huishouden, en participatiewet⁴ vastgesteld. Hierin heeft de raad beleidskeuzes gemaakt waarbinnen het college vorm geeft aan de implementatie en daarmee ook de verwerving van de nieuwe taken die per 1 januari 2015 naar de gemeente komen.

Voor de verwerving van deze nieuwe taken heeft het college een verwervingsstrategie vastgesteld⁵, waarop de commissie Samenleving met instemming heeft gereageerd.

Per 1 januari 2015 wordt ook beschermd wonen door het rijk gedecentraliseerd, in dit geval naar centrumgemeenten. Dat betekent dat de gemeente Haarlem per 2015 de wettelijke verantwoordelijkheid krijgt om voor Zuid Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer de voorziening beschermd wonen te realiseren. Het rijksbudget komt zonder korting over naar de centrumgemeenten, op basis van de gehanteerde verdeelmaatstaven kan er echter wel sprake zijn van negatieve herverdeeleffecten per regio. Door het landelijk verdeelmodel kunnen er per regio echter negatieve herverdeeleffecten ontstaan.

In mei hebben we aan de raad de rapportage "Decentralisatie beschermd wonen Regio Zuid Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer" inventarisatie met het oog op de overheveling van het AWBZ-aanbod beschermd wonen naar de Wmo²⁰¹⁴ aangeboden. Deze inventarisatie was nodig ter voorbereiding van deze nieuwe verantwoordelijkheid en vormt de basis voor het beleidskader beschermd wonen dat inmiddels aan de raad is aangeboden.

Voorliggende nota betreft het consultatiedocument inkoop beschermd wonen. Deze is gebaseerd op de eerder vastgestelde verwervingsstrategie en het beleidskader beschermd wonen. Voorliggend consultatiedocument wordt op 6 augustus ter bespreking voorgelegd aan de huidige aanbieders voor beschermd wonen en op 28 augustus aan de commissie Samenleving. Na vaststelling van het beleidskader beschermd wonen door de raad, zullen de inkoopdocumenten worden gezonden aan de zorgaanbieders.

¹ Nota 'Transitie sociaal domein, kadernota Samen voor Elkaar', 8 mei 2012, 212/172892

² Nota 'Samen voor elkaar: op weg naar een nieuwe sociale infrastructuur', 26 februari 2013, 2013/55659

³ Algemene wet bijzondere ziektekosten

⁴ Nota 'Zorg voor Jeugd, Awbz, Participatiewet en Wmo (transitieplan specialistische ondersteuning sociaal domein)', 2013/469125.

⁵ Nota 'Uitgangspunten verwerving specialistische ondersteuning per 2015 en ontwikkeling verwervingsstrategie sociaal domein na 2015, 2014/45707

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. de verwerving van aanbod beschermd wonen via een 2-B-aanbestedingsprocedure te voeren, met inachtneming van de gemeentelijke verwervingsstrategie en aansluitend bij de inkoopprocedure van de ambulante voorzieningen in de Wmo.
2. in het belang van zorgcontinuïteit voor de cliënt de verwerving bij de huidige partners te doen.
3. de kosten voor beschermd wonen te dekken uit de ontvangen decentralisatie-uitkeringen van het Rijk die op basis van de meicirculaire € 37.1 mio. bedraagt.
4. De betrokkenen (zorgaanbieders) te informeren over het besluit.
5. Het besluit ter bespreking te zenden aan de commissie Samenleving.

3. Beoogd resultaat

Aan de hand van het consultatiedocument beschermd wonen verwerven wij namens de gemeenten in Zuid Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer dienstverlening en ondersteuning in het kader van beschermd wonen. Op deze wijze geven de gemeenten verder invulling aan hun nieuwe verantwoordelijkheden per 2015.

Met de uitvoering van de verwervingsstrategie zijn de gemeenten in staat om per 2015 een adequaat aanbod te doen aan burgers die een beroep doen op ondersteuning en wordt zorgcontinuïteit voor burgers in 2015 gegarandeerd.

4. Argumenten

Het consultatiedocument beschrijft de dienstverlening beschermd wonen die centrum-gemeente Haarlem namens de regio wil inkopen.

Het consultatiedocument is gebaseerd op de door de raad vastgestelde uitgangspunten. Deze gaan uit van een ‘zachte landing’ voor huidige cliënten en doen recht aan de overgangsregelingen die het Rijk voor de decentralisatie beschermd wonen heeft bepaald. Overeenstemming over de aard en omvang van de voorzieningen is van belang om zorgcontinuïteit in 2015 te kunnen realiseren. Daarom leggen we het consultatiedocument voor een inhoudelijke toetsing voor aan de zorgaanbieders. Na verwerking van de resultaten van deze consultatieronde en na vaststelling door de raad van het beleidskader beschermd wonen, verwerken we één en ander in het definitieve inkoopdocument.

Met de verwerving van voorzieningen beschermd wonen zetten we een belangrijke stap richting uitvoering in 2015

Met het resultaat van het inkooptraject zijn wij in staat om per 2015 ook daadwerkelijk een adequaat aanbod te doen aan burgers die een beroep doen op ondersteuning en wordt zorgcontinuïteit voor betrokkenen in 2015 gegarandeerd.

Aan de hand van het consultatiedocument worden de nieuwe producten verworven

Het consultatiedocument beschrijft de volgende producten:

beschermd wonen	Doelgroep	Resultaat
Verblijf met Ondersteuning	Beschermd wonen wordt geboden aan volwassenen met een psychiatrische achtergrond. Een psychiatrische aandoening kan hen belemmeren op enkele of meerdere levensgebieden waardoor zij minder in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Er is vaak sprake van meerdere diagnoses tegelijkertijd zoals psychiatrische diagnose en daarnaast verslaving, verstandelijke beperking en/of somatische problematiek ten gevolge van de psychiatrische problematiek.	Door middel van een beschermende woonomgeving (liefst in een reguliere woonwijk) en gestructureerde, methodische ondersteuning zijn doelstellingen herstel en stabilisatie.
Verblijfs-ondersteuning Thuis	Verblijfs-ondersteuning Thuis (Volledig Pakket Thuis) wordt geboden aan dezelfde cliënten als die van Verblijf met ondersteuning (A). Het betreft wel het meer zelfredzame deel van de doelgroep waarmee de cliënt in een eigen woning kan wonen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Extramuralisering van het aanbod beschermd wonen, met een groter beroep op de zelfstandigheid, de eigen kracht en de zelfredzaamheid van cliënten (tegenaan van hospitalisatie); ▪ Meer betrokkenheid van mantelzorgers en informeel netwerk mogelijk; ▪ De keuzevrijheid van de cliënt wordt vergroot. ▪ Verlaging van de zorgkosten.
Sectorvreemd Verblijf met Ondersteuning	Sectorvreemd Verblijf met Ondersteuning wordt geboden aan dezelfde cliënten geboden als die van Verblijf met Ondersteuning Zij verblijven echter niet in een specifieke BW-instelling.	Zie Verblijf met Ondersteuning
Separate Dagbesteding	Zie Verblijf met ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van de cliënt. ▪ Mensen ten opzichte van de startsituatie waar mogelijk laten klimmen op de participatieladder (of vergelijkbare methodiek); ▪ Een zinvolle dagbesteding; ▪ Positieve score cliëntervaring.
Overbruggings-zorg	Zie A. Verblijf met Ondersteuning Het enige verschil is dat het nieuwe cliënten betreft die instromen via verwijzing vanuit een GGZ-instelling, een instelling voor Maatschappelijke Opvang, een Penitentiaire Inrichting, een	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stabiliteit in de psychiatrische aandoening, in de levensvaardigheden en de woonsituatie, voorkomen van terugval en verwaarlozing; ▪ Veilig en gezond wonen met levensperspectief;

	Forensische Instelling, een Jeugdzorginstelling, een Jeugd GGZ-instelling of een huisarts.	
--	--	--

Bieden van zorgcontinuïteit en het werken met bestaande partners

In de verwervingsstrategie⁶ hebben we ervoor gekozen om in eerste instantie alleen met bestaande zorgaanbieders afspraken te maken. Voor de decentralisatie beschermd wonen geldt dat het Rijk een overgangsrecht heeft ingesteld van vijf jaar. We kiezen dan ook voor het werken met bestaande aanbieders. Hiermee kunnen we zo goed mogelijk voldoen aan de door het Rijk bepaalde overgangsrecht voor bestaande cliënten, het borgen van de infrastructuur voor zorg en ondersteuning en het voorkomen van frictiekosten bij zorgaanbieders.

De verwerving vindt plaats binnen het aanbestedingsregime 2B

In de eerder genoemde verwervingsstrategie hebben wij bepaald dat de diensten in het kader van de decentralisaties zijn te kwalificeren in de categorie ‘gezondheids- en sociale diensten’, waarmee ze vallen onder het Europees aanbestedingsregime 2B. Daar waar via inkoop diensten worden verworven hanteren wij deze procedure. Voor 2B diensten geldt dat het wel een Europese aanbesteding betreft, maar slechts een beperkt gedeelte van de richtlijn van toepassing is. Hierbij gelden alleen de voorschriften om de technische specificaties in de contractuele documenten op te nemen en de juiste technische voorschriften toe te passen, evenals het publiceren van de aankondiging van de gegunde opdracht in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschap.

Gemeenten zijn gehouden zorgcontinuïteit te bieden. Om die reden kiezen wij voor een meervoudig onderhandse procedure.

Financiële paragraaf

Net als bij de andere decentralisaties geldt ook hier het uitgangspunt: rijksbudget is werkbudget. Ten aanzien van beschermd wonen geldt daarbij dat sprake is van een regionaal budget dat wij als centrumgemeente beheren.

De decentralisatiemiddelen beschermd wonen worden aangewend ter dekking van de regionale inkoop van voorzieningen in het kader van beschermd wonen, als ook voor de kosten voor de uitvoeringsorganisatie die in Haarlem wordt belegd.

De rijksmiddelen voor beschermd wonen komen zonder korting over naar de centrumgemeenten. De landelijk gehanteerde verdeelmaatstaven kunnen echter tot negatieve herverdeeleffecten per regio leiden.

5. Risico's en kanttekeningen

Wachtlijsten

Sinds jaren bestaat er voor beschermd wonen een wachtlijst, eenvoudig weg omdat het aantal mensen met een indicatie voor beschermd wonen het aantal beschikbare plaatsen en het budget overstijgt. Dit zal ook in de komende jaren het geval zijn. Dat neemt niet weg dat wij

⁶ Nota ‘Uitgangspunten verwerving specialistische ondersteuning per 2015 en ontwikkeling verwervingsstrategie sociaal domein na 2015, 2014/45707

in 2015 met de zorgaanbieders nader zullen overleggen welke mogelijkheden er binnen het budgettair kader zijn om wachtlijsten te beperken.

Financiële risico's

Het macrobudget voor beschermd wonen wordt niet gekort. Dat neemt niet weg dat er sprake kan zijn van negatieve herverdeeffecten per centrumgemeente. Het kan dus zijn dat het regionaal budget onvoldoende aansluit bij de feitelijke situatie in onze regio. Dit zal pas blijken als wij alle realisatiecijfers van de huidige aanbieders hebben ontvangen over de afgelopen periode, alsmede de resultaten van de inkoop.

De kosten van de te verwerven producten en diensten komen in 2015 ten laste van de decentralisatiemiddelen beschermd wonen. Dat geldt ook voor de kosten van de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie. De omvang van deze budgetten is in de meicirculaire bekend gemaakt. Als uitgangspunt geldt: rijksbudget is werkbudget.

De verwerving voor de voorzieningen beschermd wonen moet nog starten. Het financiële resultaat van deze verwerving is dan ook nog niet bekend en onder andere afhankelijk van onze onderhandelingsresultaten. Eén en ander kan gevolgen hebben voor de tarieven en productieafspraken in relatie tot het beschikbaar budget.

6. Uitvoering

De gemeente Haarlem draagt als centrumgemeente en budgethouder de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van voorzieningen beschermd wonen. Wij zijn daarbij verplicht om één en ander regionaal af te stemmen.

Het consultatiedocument is dan ook in afstemming met de gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer tot stand gekomen. De daadwerkelijke inkoop wordt uitgevoerd door centrumgemeente Haarlem.

7. Bijlagen

- a) Consultatiedocument beschermd wonen en overzicht huidige aanbieders beschermd wonen

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester